

komme, og som jeg ogsaa var vis paa vilde komme fra anden Side. Uffastelsen vilde være et ganske uventet Resultat af denne Lov for mit Vedkommende, jeg tror ikke derpaa, og heller ikke, at den i Grunden vilde være rigtig. Den højtærede Minister holder ikke meget af Piging efter Formue og Vejlighed, men den har dog vistnok paa mange Steder sin Berettigelse. Jeg er meget mere besfeden i mine Fordringer, jeg mener kun, at denne Piging efter Formue og Vejlighed skulde foretages efter rimelige og retfærdige Regler. Det, jeg har beklaget, er, at den højtærede Minister ikke ved denne Vejlighed har sørget for at fyldestgøre en saa rimelig Fordring som denne, at der overhovedet ikke maa lignedes paa bedste Bestub. Det er det, jeg har anset ober, og de, som forsvare, at det sker, gøre sig i Virkeligheden til Talsmænd for en Uretfærdighed. Man kan være saa stor Tilhænger af Formue- og Vejlighedsstaten, man være vil, saa kan man dog ikke være Tilhænger af, at den kan lignedes jaaledes aldeles vilkaarlig paa de paagældende uden Regler og uden Afgang til effektiv Klage, allerede fordi den er lignet uden Regler. Det er det, jeg spurgte den højtærede Minister om, og det er virkelig ikke nogen Reform af den kommunale Bestatning; det er ikke en Gang en Reform af den personlige Kommuneskat; det er kun en ganske enkelt Bestemmelse, som jeg ved, at Regeringen hidtil har lagt megen Vægt paa, og som ganske sikkert kunde opnaas vedtagen ved denne Vejlighed. Den ærede Ministers ny Haab om, at man vil blive fed af Formue- og Vejlighedsstaten, fordi det nok er behageligt for dem, som kende hinanden, men ubehageligt for den ny, der ikke kender de andre og ikke er med i Kompagniet, og som bliver lignet, dette ny Haab om, at man af den Grund skulde ville komme bort fra Formue- og Vejlighedsstaten og gaa over til en Indkomstsstat i Kommunerne i Lighed med Statens Indkomstsstat, deler jeg slet ikke, og jeg synes heller ikke, at Præmisserne svare til Konklusionen. Thi naar det er behageligt for dem, som kende hinanden, at sidde og ligne dem, de ikke kende, saa er der ikke nogen Anledning for dem til at opgive denne Behagelighed. Der er naturligvis et Duffe hos de enkelte, for hvem det er ubehageligt, om at komme bort derfra, men netop Fler-tallet i Kommunen, der kende hinanden saa godt, og som kunne fritage hinanden for at betale Stat, medens de kunne sætte andre i Stat, ville slet ikke blive fede af denne Formue- og Vejlighedsstat, fordi de saa den

anden Stat. Jeg synes, at man skulde benytte denne Vejlighed til at faa opfyldt dette ganske simple Retfærdighedsstrab, at der overhovedet skal lignedes efter Vedtægter, og jeg tror, at hvis det bliver fortsat, vil ogsaa Udbygten til Reform af den personlige Kommuneskat i det hele være væsentlig fremmet, da det jo netop er et af de Punkter, paa hvilket denne Reform hidtil er strandet. Jeg skal indskrænke mig hertil og kun endnu sige til den sidste ærede Taler, at der er efter min Mening ikke nogen Repræsentant for Købstæderne eller Kjøbenhavn, som har ønsket at stille det Offer, som det vil blive nødvendigt at bringe af Skatteborgerne i Kjøbenhavn og Købstæderne for at frembringe den foreslaede Lettelse for Landbruget i noget Transparent — ikke paa nogen Maade. Men naar vi ville stemme for denne Statteomlægning, kan man dog ikke have noget imod, at vi samtidig udtale, at vi gøre det med fuld Forstaaelse af, hvad vi i den Henseende gøre. Deri ligger der ikke noget som helst, som skulde betage denne Indrømmelse og dette Offer, om man vil kalde det saa, Karakteren af et Retfærdighedsstrab fra den anden Side, som vi efterkomme, ikke paa nogen Maade. Der ligger deri kun en Tilfærdigelse af, at vi ere os fuldt bevidste, hvad vi gøre, og jeg synes netop, at der igennem maa denne Handling saa saa meget større Værdi for det paagældende store Erhverv her i Landet, naar Reformationen vedtages med fuld Samstemning fra alle Sider, naar Landbruget ved, at det er gjort med fuld Forstaaelse baade af, hvad Opgaven er, og af det Resultat, som det i pekuniær Henseende vil medføre for de Erhvervsagrene og Beboerne af de Landsdele, som ikke ville faa nogen Fordel, men en Udgift derved. Jeg haaber, at det ærede Medlem deler denne Opfattelse; den er i alt Fald fremsat i den Mening, at man ikke paa nogen som helst Maade skulde lægge andet deri, end hvad de, til Fordel for hvem disse Love skulle vedtages, netop maatte føle en Tilfredsstillelse ved at høre udtalt.

Cløth: Da jeg for lidt siden bad om Ordet, var Grunden den, at jeg agtede at knytte nogle Bemærkninger til de Udtalelser, der fremkom fra den højtærede Indenrigsminister angaaende Formue- og Vejlighedsstaten i Modspætning til Indkomstsstaten. Det ærede Medlem for Randers Amts Ake Balgfreds (Neergaard) fik imidlertid Ordet lige straks efter, og besvarede jo for en Del den højtærede Indenrigsministers Udtalelser, saa hvis det ærede Medlem, der nu satte sig, ikke havde været inde paa det samme Emne,